

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 76/23

Luxemburg, 11 mai 2023

Hotărârea Curții în cauza C-817/21 | Inspectia Judiciară

Stat de drept: organul competent să desfășoare procedurile disciplinare împotriva judecătorilor trebuie să fie independent și imparțial

Normele care reglementează controlul activității directorului său trebuie să fie concepute astfel încât să se evite orice îndoială legitimă în această privință

În România, o persoană care are calitatea de parte în mai multe dosare penale a depus, la Inspectia Judiciară competentă, mai multe sesizări disciplinare împotriva anumitor judecători și procurori implicați în acestea. Întrucât toate sesizările sale au fost clasate, ea a depus o sesizare împotriva inspectorului-șef, care a fost de asemenea clasată. În consecință, ea s-a adresat Curții de Apel București pentru a contesta această clasare, susținând, printre altele, că este imposibil să se exercite acțiuni disciplinare din cauza concentrării competențelor în mâinile inspectorului-șef. Potrivit acestei părți, o atare concentrare a competențelor este contrară dreptului Uniunii.

Curtea de Apel București a întrebat Curtea de Justiție cu privire la acest aspect.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea de Justiție își confirmă jurisprudența¹ în virtutea căreia, deși organizarea justiției intră în competența statelor membre, exercitarea acestei competențe trebuie să respecte dreptul Uniunii. Prin urmare, **regimul disciplinar aplicabil judecătorilor** care pot fi chemați să aplice dreptul Uniunii **trebuie să prezinte garanțiile necesare pentru a se evita orice risc de utilizare a acestuia ca instrument de control politic al activităților lor.**

Normele care reglementează organizarea și funcționarea unui organ competent să desfășoare cercetări disciplinare și să exercite o acțiune disciplinară împotriva judecătorilor și a procurorilor trebuie, prin urmare, să respecte cerințele care decurg din dreptul Uniunii și, în special, **din statul de drept.**

Pentru a verifica dacă aceasta este într-adevăr situația, Curtea precizează că revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia reglementarea română ca atare, precum și în contextul său juridic și factual național.

În ceea ce privește elementele relevante pentru o astfel de examinare, Curtea observă că, în dreptul român, o acțiune disciplinară menită să sancționeze abuzuri săvârșite de inspectorul-șef nu poate fi inițiată decât de un inspector a cărui carieră depinde, într-o mare măsură, de deciziile inspectorului-șef. În plus, deciziile referitoare la inspectorul-șef pot fi revizuite de inspectorul-șef adjunct, care a fost desemnat de inspectorul-șef și al cărui mandat va înceta în același timp cu cel al inspectorului-șef. Sub rezerva verificărilor care urmează să fie efectuate de Curtea de Apel București, **un asemenea regim disciplinar pare a fi de natură să împiedice, în practică, exercitarea efectivă a unei acțiuni disciplinare împotriva inspectorului-șef**, chiar dacă acesta ar face obiectul unor sesizări bine întemeiate.

¹ Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” și alții, [C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19](#) (a se vedea și [comunicatul de presă nr. 82/21](#)).

Desigur, clasarea unei sesizări depuse împotriva inspectorului-șef poate face obiectul unei acțiuni care poate conduce, dacă este cazul, la anularea rezoluției de clasare. Cu toate acestea, revine Curții de Apel București sarcina de a aprecia în ce măsură competențele de care dispun în această privință instanțele române sunt susceptibile să permită exercitarea efectivă a unor acțiuni disciplinare împotriva inspectorului-șef, precum și o examinare eficientă și imparțială a sesizărilor îndreptate împotriva acestuia din urmă.

Curtea precizează în această privință că, în ipoteza în care instanța menționată ar concluziona că activitatea inspectorului-șef nu poate face obiectul unui control real și efectiv în cadrul reglementării în discuție în litigiul principal, ar trebui să se considere că această reglementare nu este concepută astfel încât să nu poată da naștere niciunei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, cu privire la utilizarea prerogativelor și a funcțiilor Inspecției Judiciare ca instrument de presiune asupra activității judiciare sau de control politic al acestei activități.

În ceea ce privește contextul juridic și factual național, **reiese că competențele inspectorului-șef au fost consolidate în contextul mai global al reformelor privind organizarea sistemului judiciar român având ca obiect sau ca efect reducerea garanțiilor de independență și de imparțialitate a judecătorilor români**. În plus, **se pare că inspectorul-șef este strâns legat de puterea executivă sau legislativă**. În sfârșit, trebuie de asemenea luată în considerare **practica concretă** urmată de inspectorul-șef în exercitarea prerogativelor sale, care pot fi utilizate în scopul controlului politic al activității judiciare.

Sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de Curtea de Apel București, rezultă, așadar, că elementele contextului de fapt și de drept național aduse la cunoștința Curții tind să confirme, mai degrabă decât să infirme o eventuală constatare potrivit căreia **reglementarea în discuție nu este concepută astfel încât să nu poată da naștere niciunei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, cu privire la utilizarea prerogativelor și a funcțiilor Inspecției Judiciare ca instrument de presiune asupra activității judiciare sau de control politic al acestei activități**.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

